

REGISTERBLAD

Namn: Lars Hjelm

Datum: 2004-03-24

Område av riksintresse för naturvård i Uppsala län

Områdesnummer: NRO 03 031

Områdesnamn: ALMUNGEMASSIVET

Kommun: Uppsala

Kartblad: 11 I NO

Area: Ca 1280 ha

Naturgeografisk region: 24 Svealands sprickdagsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken.

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Sprickdalslandskap (strukturpräglad landskap)

Riksvärde

Geovetenskap		
--------------	--	--

Värdeomdöme: Bergarter av den art som finns i Almungemassivet är mycket sällsynta. I hela Skandinavien finns det bara några få områden med denna allmänna beskaffenhet och däribland inget som helt liknar Almungemassivet. Massivet har bildats genom mycket speciella geologiska förlopp. Almungemassivet är ett geologiskt högintressant studie- och dokumentationsobjekt. Almungemassivet innehåller förutom ovanliga bergarter ett antal ovanliga mineral. Området är även av intresse för amatörgeologer och mineralsamlare.

Huvudkriterier:

- A Område med framstående exempel på geologiska bildningar
- C Område med sällsynta mineral
- E Område av mycket säregen och märklig beskaffenhet.

Stödskriterier: Storlek, raritet, nyckelområde, särprägel.

Förutsättningar för bevarande: Målet för eventuella åtgärder bör vara att gardera sig mot områdets totala förstöring, t ex utbredd bebyggelse av tätortskaraktär eller andra till areell effekt jämförbara företag. Skyddsåtgärder inom normal jordbruks-, service- och fritidsbebyggelse, vägbygge eller jord- och skogsbruk är inte motiverade. Man bör dock ta största möjliga hänsyn till områdets olika delar och dess specifika krav på skydd, t ex inom ett område där kontaktytan mellan den omgivande vanliga berggrunden och Almungemassivet är synlig, vilket har stort dokumentationsintresse. Här bör man undvika byggnads- eller andra företag, som kan leda till att den i hållarna blottade berggrunden blir bortsprängd eller övertäckt. Andra delar kan vara särskilt intressanta med avseende på mineralogi etc. och bör härvid visas större hänsyn.

Säkerställande: Klass 1 i Länsstyrelsens naturvårdsprogram.

Områdets huvuddrag: Almungemassivet är ett geologiskt ovanligt område några kilometer öster om Almunge kyrka. I en i övrigt normal berggrund av granit och gnejs, har ett ca 15 km² stort område, massiv, av intrusiva (d.v.s. ur smälta bildade) bergarter som kännetecknas av ovanliga mineral och mineralsammansättningar, trängt fram. Trots den ovanliga beskaffenheten av sin berggrund avviker området ur övrig natursynpunkt föga eller inte alls från ett normalt centraluppländskt åker -, hag - eller skogslandskap.

Referenser:

Länsstyrelsen, 1987: Naturvårdsprogram för Uppsala län. 1. Medd. 2/1987.

Länsstyrelsen Uppsala län, 1976: Almungemassivet ur naturskyddssynpunkt.

Gorbatshev R., 1960: On the Alkali Rocks of Almunge. A preliminary report on a new survey. Bull. Geol. Inst. of Uppsala, vol. 39, nr 5.